

NOTAT

Til: Stortingets Næringskomité
Fra: **Sjømat Norge**
Dato: 15. oktober 2019.
Sak: Høring om forslaget til statsbudsjett 2020

Havet har gitt oss arbeid i generasjoner. Et blått taktskifte trygger velferden for framtida.

Norges store utfordring de neste tiårene blir å skape nye arbeidsplasser og øke eksportinntektene. Dette er nødvendig for å opprettholde velferdstilbudet. Denne utfordringen vil kreve betydelige omstillinger, men Norge har også et hav av muligheter.

Allerede i dag er det 58 000 arbeidsplasser tilknyttet sjømatnæringen. Næringen er subsidiefri og bidro med over 20 milliarder i ordinære skatter- og avgifter i 2018. Vi mener at norsk sjømatnæring kan dobles fra dagens årlige verdiskaping på 100 milliarder innen 2030 og femdobles innen 2050. Denne økningen kan skje gjennom bærekraftig vekst i havbruksnæringen. Fisket må skje innenfor fastsatte kvoter, og gjøres tilgjengelig for norsk fiskeindustri. Vi kan og bør stå for mye mer av foredlingen av sjømaten selv og vi kan skape en industri av teknologi- og tjenesteselskaper med verden som marked. Vi kan også skape helt nye næringer innen fôr, helse og bioteknologi basert på økt bearbeiding, høsting av nye arter og dyrking av mikro- og makroalger. Det vil gi svært mange flere arbeidsplasser, økt matproduksjon og store skatteinntekter uten bruk av særskatter.

Sjømatnæringen er svært godt posisjonert til å kunne bidra til å løse Norges viktigste utfordringer. En raskt økende global befolkning har behov for sunn og trygg mat produsert på bærekraftig vis med lave CO₂-avtrykk. Samtidig er sjømatproduksjon globalt konkurranseutsatt, og stadig flere land satser på økt sjømatproduksjon. Skal vi lykkes med dette, må det til et blått taktskifte – både i næringen og hos myndighetene. Sjømat Norge er glade for at Regjeringen viderefører og vektlegger havstrategien i statsbudsjettet 2020.

Skal Norge lykkes, er riktig innretning på statsbudsjettet avgjørende. For statsbudsjettet 2020 ønsker Sjømat Norge å legge vekt på følgende.

Grunnrenteskatt på fiskeri- og havbruk

Mandag 4. november legges det frem en NOU om skattlegging av havbruksnæringen. Sjømat Norge vil komme tilbake med utfyllende kommentarer når innholdet i NOUen er kjent. I melding St. 32 (2018-2019) Et kvotesystem for økt verdiskaping – En fremtidsrettet distriktsnæring varsles det reelt også innføring av en form for ressursrentebeskatning på fiskeriene. Sjømat Norge kommer også til å følge opp denne gjennom særskilte møter. Vi ønsker imidlertid å påpeke at vi er negative til innføring av slik særskattlegging på både fiskeri- og havbruksnæringen, og ser at dette både vil svekke næringens konkurransekraft, investeringssevne, og at det vil ha betydning for næringens struktur og tilstedeværelse langs kysten.

Negativ til salg av GIEK Kredittforsikring

I statsbudsjettet ber regjeringen om å få fullmakt til helt eller delvis salg av GIEK Kredittforsikring (GK). GK har vært og er en dominerende tilbyder av kredittforsikring til sjømatnæringen. Regjeringen ønsker samtidig å etablere et tilbud for kortsiktig kredittforsikring til "non-marked" land i GIEK. Dette er de markeder hvor Norge kan bruke virkemidler for å sikre handelen også på korte kontrakter.

Sjømat Norge er på tross av dette skeptiske til salg av et selskap som har vist seg å være viktig for sjømatnæringen, spesielt i vanskelige tider.

Vi har sett at de rent private aktørene tidlig trekker tilbake tilbudene om kredittforsikring når det er vanskelige tider. Dette gjelder spesielt i utfordrende markeder hvor det er mulig for norske myndigheter å bidra. Under eurokrisen i 2012 var det helt avgjørende at vi hadde et offentlig eid kredittforsikringsselskap. Med økte handelskonflikter og også større fare for tilbakefall i verdensøkonomien så må Norge fortsatt ha gode verktøy. Vårt utgangspunkt er at selskapet burde styrkes ikke selges eller avvikles. Sjømat Norge vil være årvåkne på at en eventuell gjennomføring av salget følges opp med sikring av virkemidlene via GIEK slik regjeringen varsler.

Ordningen med dagpenger ved permitteringer i fiskeindustrien må ikke endres

Råstofftilgangen for fiskeindustrien i Norge er sterkt preget av uforutsigbarhet. Dette skyldes først og fremst naturgitte forutsetninger ettersom det høstes fra ville fiskebestander hvor både vær og fiskens tilgjengelighet påvirker når det er fisk tilgjengelig. Videre er lovverket slik at fiskeindustribedrifter i utgangspunktet ikke har lov til å eie egne fiskefartøyer, og slik i større grad kunne styre og planlegge fangstaktiviteten. Råstofftilgangen ligger følgelig til dels utenfor fiskeindustriens kontroll, og dette har gjort det nødvendig med et fleksibelt permitteringsregelverk. Det er full enighet mellom arbeidsgiverne og arbeidstakerne i fiskeindustrien om at permitteringsregelverket fortsatt må bestå ettersom tilgangen på fisk er så variabel og uforutsigbar. Det er ikke riktig, slik regjeringen hevder, at situasjonen er vesentlig bedret.

Endring av permitteringsregelverket vil gjøre det vanskeligere å tiltrekke og holde på kompetent arbeidskraft, og vil svekke konkurransekraften til fiskeindustrien i Norge og føre til at mer fisk bearbeides i andre land og at Norge går glipp av stor verdiskaping.

Regjeringen har et uttalt mål om å ha flere helårige arbeidsplasser i fiskeindustrien. En reduksjon av dagpengeordningen vil bidra til at helårige arbeidsplasser heller reduseres. Dagpengeordningen for fiskeindustrien må derfor ikke endres.

Det er også helt avgjørende at de øvrige særreglene for permitterte i fiskeindustrien opprettholdes slik regjeringen slår fast.

Positive til satsing på konkurransedyktige og grønne arbeidsplasser

Sjømat Norge er positive til økt satsing på disse feltene:

- Bevilgninger til forprosjektering av Ocean Space Laboratories
- Økt innsats mot marin forsøpling, inkludert videreføring av "fishing for litter"
- Styrking av overvåking av hav- og kystøkologien for å kunne varsle algeoppblomstring
- Tilføring av kapital til Nysnø Klimainvesteringer
- Styrking av låneramme for innovasjonslån i Innovasjon Norge
- Økt satsing på grønn skipsfart

Klimatiltak må ikke svekke konkurransekraften og verdiskapingen i Norge

Sjømat Norge er enig i at fiskeflåten får full CO₂-avgift for fiske i nære farvann under forutsetning av at det etableres en god kompensasjonsordning som sikrer at ressursene i havet høstes slik at vi får mest mulig verdiskaping i Norge.

Innføring av en full CO₂-avgift, ensidig i Norge, kan få negative konsekvenser i form av enda mer konsentrerte landinger i en kortere tidsperiode av året, at marginale fiskerier ikke blir utnyttet og økte landinger av norske fangster i utlandet. I tillegg kan det føre til at det blir dyrere for utenlandske båter å bunkre i Norge og at utenlandske landinger i Norge dermed reduseres uten at det bidrar til klimaforbedringer. Sjømat Norge mener derfor at det er helt avgjørende at det innføres en kompensasjonsordning slik at en unngår disse effektene. Vi er derfor fornøyd med at det slås fast at det skal etableres en kompensasjonsordning. Det er avgjørende at kompensasjonsordningen innrettes slik at en får de ønskede effektene og ordningen får tilstrekkelig varighet.

Den norske formueskatten på arbeidende kapital må reduseres

I sjømatnæringen er det mange selskaper med aktive norske eiere. Den norske særskatten på arbeidende kapital svekker konkurransekraften og kapitaltilgangen i disse bedriftene. Sjømat Norge er derfor svært skuffet over at regjeringen ikke reduserer denne skatten.

Styrking av Skattefunnordningen

Sjømat Norge ønsker å understreke viktigheten av Skattefunnordningen og er positiv til at denne styrkes.

Sjømat Norge dekker hele verdikjeden, fra fjord til bord i norsk sjømatnæring. Medlemmene består av 650 bedrifter med over 14 000 ansatte innen fiskeindustri, havbruk, fôrproduksjon, biomarin industri, teknologi og service.

For mer informasjon kontakt

Geir Ove Ystmark, administrerende direktør, tlf. 48 12 71 55, geir.ove.ystmark@sjomatnorge.no

Aina Valland, direktør samfunnskontakt, tlf. 97145777, aina.valland@sjomatnorge.no